

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2022 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. VK-749
(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2023 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. VK-126
redakcija)

2022–2023 MOKSLO METŲ LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS MOKYKLINIO BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO INSTRUKCIJA

EGZAMINO DATA*

Pagrindinė sesija

2023 m. birželio 5 d.
9–12.30 val.

Pakartotinė sesija

2023 m. liepos 13 d.
9–12.30 val.

EGZAMINO MEDŽIAGA

Kandidatui

- Egzamino užduoties sąsiuvinis, švarraštis.

Egzamino vykdytojui

- Vokas su egzamino užduoties sąsiuviniais, švarraščiais ir tuščiu voku;
- egzamino vykdymo protokolas (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS);
- egzamino vykdymo reikalavimai.

Egzamino vertinimo komisijai

- Vertinimo instrukcija (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS);
- vertinimo lapai (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS);
- kandidatų gautų taškų suvestinė (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS).

EGZAMINUI REIKALINGOS PRIEMONĖS

- Ne mažiau kaip vienas dabartinės lietuvių kalbos žodynas arba vienas kompiuteris su elektroniniu žodynu kiekvienai 12 kandidatų grupei;
- ne mažiau kaip vienas dvikalbis žodynas kiekvienai mokyklų tautinės mažumos mokomąja kalba trijų kandidatų grupei.

Ant stalo prie žodynų ar kompiuterio su elektroniniu žodynu turi būti gerai matomos kortelės su užrašais: prie dabartinės lietuvių kalbos žodynų turi būti užrašyta „Dabartinės lietuvių kalbos žodynai“, prie dvikalbių žodynų turi būti užrašyta „Dvikalbiai žodynai“;

- ne mažiau kaip du kompiuteriai kiekvienai 12 kandidatų grupei, kuriuose būtų:
 - prijungta kompiuterinė pelė;
 - įdiegta operacinė sistema *Windows XP, 7, 8, 8.1, 10* arba lygiavertė;
 - įdiegta programinė įranga, PDF formato byloms atverti, pvz.: *Adobe Acrobat Reader, Foxit Reader* arba kita lygiavertė;
 - sukurtas naujas vartotojas, turintis prieigą tik prie privalomų programos autorių kūrinių.

Stalai kompiuteriams turi būti pastatyti reikiamu atstumu vienas nuo kito patogiai kandidatams pasiekiamoje vietoje, kurioje būtų užtikrinamas energijos šaltinis; kompiuteris turi būti visiškai atjungtas nuo kompiuterių tinklo, neturėti interneto prieigos.

* Brandos egzamino data ir laikas gali būti pakeisti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu (žr. Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 24 punktą).

Kiekvienas kandidatas iš viso gali naudotis kompiuteriu, kuriame yra suskaitmeninti privalomų programos autorių kūriniai, ne ilgiau kaip 20 min.; kompiuteriu, kuriame yra dabartinės lietuvių kalbos žodynas, kandidatas gali naudotis neribotą laiką.

PRIEMONĖS, KURIOMIS GALI NAUDOTIS KANDIDATAI

- Rašymo priemonės (juodai rašantis (-ys) tušinukas (-ai), pieštukas), trintukas;
- dabartinės lietuvių kalbos žodynai (popierinis ir elektroninis variantas kompiuteryje) ir dvikalbiai žodynai mokyklų tautinių mažumų mokomąja kalba kandidatams;
- suskaitmeninti privalomų programos autorių kūriniai.

EGZAMINO EIGA

8.45 val.	Lentoje užrašytas egzamino pradžios ir pabaigos laikas. Kandidatai sėdi nurodytose vietose.
8.45–9 val.	Vykdytojas pakviečia pirmąjį egzamino vykdymo protokole įrašytą kandidatą patvirtinti, kad vokas su egzamino užduoties sąsiuviniais nepažeistas (nėra kirpimo ar plėšimo žymių, apsauginė klijavimo juosta vientisos spalvos, be matomų simbolių). Jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo egzamino vykdymo protokole, nurodytoje vietoje, jei pažeistas, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Vykdytojas pažymėtoje vietoje prakerpa egzamino voką, išima užduoties sąsiuvinį, švarraščius ir tuščią voką. Vykdytojas išdalija užduoties sąsiuvinį ir švarraščius protokole įrašytiems kandidatams. Vykdytojas nurodo kandidatams pasitikrinti, ar egzamino užduoties sąsiuvinuose nėra tuščių lapų ir kito aiškiai matomo spausdinimo broko, išdalytuose švarraščiuose paprašo užsirašyti savo rajoną / miestą, mokyklos pavadinimą, vardą ir pavardę. Esant brokui, vykdytojas pakeičia užduoties sąsiuvinį kitu. Vykdytojas kandidatams perskaito dalyko brandos egzamino vykdymo reikalavimus, egzamino trukmę.
9 val.	Vykdytojas skelbia egzamino pradžią.
9–12 val.	Kandidatai atlieka užduotis. Prireikus žodyno, kandidatas pakelia ranką ir, jei reikiamu žodynu ar kompiuteriu su elektroniniu žodynu nesinaudoja kitas grupės kandidatas, vykdytojas jį atneša ar nukreipia kandidatą prie stalo, ant kurio pastatytas kompiuteris su elektroniniu žodynu. Žodyną galima turėti ant stalo arba juo naudotis prie kompiuterio iki jo prireiks kitam grupės kandidatui. 9.30 val. vykdytojai ant kiekvieno nepanaudoto švarraščio lapo ir nepanaudotos brandos egzamino užduoties puslapio užrašo <i>Nepanaudota</i>. 10 val. vykdytojas paskelbia, kad kandidatai gali naudotis kompiuteriais su suskaitmenintais privalomų programos autorių kūrinių, netrukdydami kitiems kandidatams. Kiekvienas kandidatas, kol iki egzamino pabaigos liks pusantros valandos, kompiuteriu galės naudotis vieną kartą ne ilgiau kaip 20 min. arba du kartus ne ilgiau kaip po 10 minučių. Jei kandidatas iki egzamino pabaigos likus pusantros valandos kompiuteriu nepasinaudojo ar pasinaudojo tik vieną kartą 10 min., jis kompiuteriu galės naudotis tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 min. tuo atveju, jei yra kompiuterio laukiančių kitų kandidatų. Kandidatas, prireikus kompiuteryje esamų literatūros kūrinių, pakelia ranką ir, jeigu kompiuteriu nesinaudoja kitas grupės kandidatas, vykdytojas arba leidžia nueiti iki kompiuterio, arba padeda nešiojamąjį kompiuterį ant kandidato stalo ir stebi, ar kandidatas nesinaudoja egzaminui neskirta medžiaga. Vykdytojas vykdymo protokole pažymi, kiek laiko kandidatas naudojosi kompiuteriu. 11 val. vykdytojas paskelbia, kad iki egzamino pabaigos liko pusantros valandos ir kiekvienas kandidatas kompiuteriu galės naudotis tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 min. tuo atveju, jei yra kompiuterio laukiančių kitų kandidatų.

	Vėlavimo, išėjimo, tvarkos pažeidimo, rašiklio keitimo, naudojimosi kompiuteriu atvejus vykdytojas fiksuoja vykdymo protokole. Kandidatai, anksčiau atlikę užduotis, vykdytojui atiduoda švarraščius ir užduoties sąsiuvinius ir gali išeiti iš brandos egzamino patalpos. Vykdytojas ant užduoties sąsiuvinių užrašo kandidatų vardus ir pavardes. Kandidatas iki brandos egzamino pabaigos negali grįžti į egzamino patalpą.
12 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki brandos egzamino pabaigos liko 30 minučių.
12.15 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki brandos egzamino pabaigos liko 15 minučių, ir įspėja, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki egzamino pabaigos.
12.30 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad egzaminas baigėsi, paprašo juos užversti užduoties sąsiuvinius, švarraščius ir likti savo vietose. Surenka kandidatų švarraščius, sudeda juos į gautą voką, užpildo egzamino vykdymo protokolą. Kandidatų švarraščius, nepanaudotus užduoties sąsiuvinius, nepanaudotus švarraščius, panaudotą voką atiduoda vyresniajam egzamino vykdytojui. Kandidatus išleidžia iš egzamino patalpos. Kandidatai išsineša savo užduoties sąsiuvinius. Kandidatai, anksčiau išėję iš egzamino vykdymo patalpos, tą dieną po egzamino gali atsiimti užduoties sąsiuvinį iš dalyko centro administratoriaus.